

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Civibvs Et Vniverso populo Dertusensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

teriam ministrabunt. Licet autem ex iuncto tibi præfulatus officio in corrigendis subditorum excessibus jurisdictionem obrineas generalem, ut tamen auctoritate mandati nostri tuæ provisionis officium liberius exequaris, fraternitati tuæ, de qua firmam fiduciam gerimus, per ap. sc. m. q. tam circa viros religiosos quam etiam Clericos seculares tuæ jurisdictioni subiectos corrigas app. re. quæ videris corrigenda, statuens ad reformationem ipsorum quod regulare fuerit & honestum. Dat. ut in alia.

E I D E M.

Epist. 155.
Datur illi potestas reformati monasteria sua diocesanos.

Licet Ecclesiarum omnium cura nobis imminet, pro monasteriorum tamen statu specialius nos oportet esse sollicitos, ne forsan in ipsis religionis observantia dissolvatur, quam nostris temporibus Domino disponente plantare cupimus & fovere. Sanè sicut nostro est apostolatus referatum, in monasteriis & aliis locis religiosis diocesana tibi lege subiectis in victu, vestitu, conversatione, ac multis aliis gravitas negligitur regularis, & multa gravia committuntur ibidem, quæ cedunt non solum in animarum dispendium, sed etiam scandalum plurimorum. Fratres præterea locorum ipsorum contra suæ professionis propositum retinere propria non formidant. Cum igitur hæc, si vera sint, relinquere non debeant incorrecta, fraternitati tuæ, de qua certam fiduciam obtinemus, per ap. sc. m. q. super his & aliis inquisita plenius veritate corrigas app. re. quæcumque noveris corrigenda, statuens ibidem quod regulare fuerit & honestum. Datum Romæ apud S. Petrum XV. Kal. Decemb. anno decimo.

E I D E M.

Epist. 156.
De unione monasteriorum Vallis profundæ & de Gyl.

Ad aures nostras noveris pervenisse quod monasterium Vallis profundæ in tua dioecesi constitutum tanta rerum temporalium egestate gravatur ut fores eiusdem loci nequeant de bonis ipsius monasterij sustentari, propter quod interdum, instigante humani generis inimico, pro necessariis acquirendis quædam minus licita immo gravia committere non verentur. Quocirca fraternitati tuæ per ap. sc. m. q. si est ita, monasterium ipsum auctoritate nostra suffultus, sublato cuiuslibet contradi. & app. ob. monasterio de Gyl tuæ dioecesis, quod pari necessitate laborat, ad iungere studeas & unire.

Datum Romæ apud S. Petrum XIII. Kal. Decemb. anno decimo.

E P I S C O P O P I C T A V E N.

Ex insinuatione dil. fil. I. scolaris nos noveris accepisse quod olim mater sua in ipsius partus multis angustis fatigata vorum vovit Domino quod quamcumque prolem susciperet, eam in sortem dominicam deputaret, quæ volens postmodum adimplere promissum, eundem I. fecit imbui litteralibus documentis & artibus liberalibus erudiri. Verum idem I. à materna non discrepans voluntate, cum minores ordines fuerit affecturus, à te instanter petijt ut eum in Subdiaconum promoveres. Tu verò, licet habeat patrimonium de quo potest congruè sustentari, & quidam ejus consanguineus ad ordinationem centum solidos annuos sibi fuerit paratus conferre, sicque honorificè valeat vivere de prædictis, oblatis tamen precibus acquiescere recusasti. Nos autem pro eum propositum attendentes f. r. p. ap. sc. præc. m. q. si est ita, dummodo sit idoneus, promovere ipsum ad subdiaconatus ordinem non postponas. Datum Romæ apud S. Petrum VIII. Kal. Decemb. anno decimo.

C I V I B V S E T V N I V E R S O
populo Dertusensi.

Ad nostram audientiam ven. f. n. G. Dertusen. Episcopo significante pervenit quod cum pro eo quod decimas & primitias ad plenum solvere nolebatis, olim vos excommunicationis sententiæ subiecisset, in contemptum excommunicationis ipsius in cimiterio Ecclesiæ præsumpsistis ferè centum corpora decedentium sepelire. Postmodum autem super ipsis decimis & primitiis iustitia mediante pro eodem Episcopo sententiæ promulgata, promisistis vos mandato Ecclesiæ parituros interposito juramento. Verum ab eodem Episcopo postmodum absoluti, sicut mandaverat, sepulta corpora extumulare curastis, volentes contemptum pristinum taliter expiare. Sed precedente tempore aliqui vestrum conversi retrorsum, & devotionem ostensam in odium deducentes, in suarum perniciem animarum, ad suggestionem fratrum hospitalis Hampolstæ, apud eisdem, Ecclesiæ memoratæ cimiterio derelicto, præsumperunt cum interpositione fidei eligere sepulturam, per hoc ipsi Ecclesiæ nitentes lationem inferre. Tandem quidam ex eis
ad

Epist. 158.
Horatur eos ut Ecclesiam Dertulensem revercantur.

ad conscientiam reducentes; & pœnitentiam volentes agere de commissis, ipsi Episcopo sunt confessi hoc ab ipsis fuisse pro sua damno Ecclesiæ attentatum; sed alij pertinaciter in excogitata malitia perseverant. Quia verò indignum esse videtur ut Dertusensis Ecclesiæ mater vestra, quæ animas vestras spiritualibus reficit alimentis, vos non sentiat filios, sed privignos, universitatem vestram rogamus, moneamus, & exhortamur in Domino, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandantes quatinus nonobstante hujusmodi iuramento, quod ex odio in damnum Dertusensis Ecclesiæ temerè præstitistis, tam in vita quam morte more solito eandem Ecclesiam honorantes, ad statum pristinum redeatis. Datum Romæ apud sanctum Petrum IV. Kal. Decembris anno decimo.

UNIVERSIS EPISCOPIS
per Angliam & Valliam constitutis.

Quamquam virtus obedientiæ magna sit propter bona quæ sequuntur ex ipsa, mala tamen quæ de contraria sibi constat inobediencia provenire, quodammodo magnificare videntur eandem, cum sicut collatio boni malum deterius decolorat, ita plerunque malum bono collatum, aliquid ei laudis adjungat. Inobediencia quippe de paradiso protoplastum ejecit; cui demum Christi obedientia, qui usque ad mortem factus est pro nobis obediens, formam servi accipiendo, subvenit. Denique Chorenatos, qui Moyse mandatis pertinaciter resisterunt, aperta tellus vivos absorpsit; filiosque sacerdotis Heli, qui paterna monita contemnendo errorem suum corrigere neglexerunt, Philistæorum gladius interemit. Abrahæ verò, *Per memrissem, inquit Dominus, juravi, quia obediisti voci meæ tuo unigenito non parcendo, benedicam, tibi, & multiplicabo semen tuum ut stellas celi, & benedicentur in tuo semine omnes gentes.* Puella quoque Rebecca, dum in adaquandis camelis humiliter obediit, receptis inauribus & armillis Isaac meruit conjugio copulari. Ceterum ex sermone quem Propheta loquitur ad populum contumacem ostenditur quòd posset obediendo quisquam vel non obediendo mereri. *Si volueritis, inquit, & audieritis me, terra optima comedetis, quòd si nolueritis, & me ad iracundiam provocabitis, vos gladius devorabit.* Samuel etiam dixisse legitur ad Saulem: *Num-*

Tom. II.

quid vult Dominus holocausta & victimas, & non potius ut voci obediat ipsi? Obedientia enim melior est quàm victimæ, & auscultare magis quam adipem arietum immolare: quoniam quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idolatriæ, acquiescere nolle. Ne igitur in vitium inobedienciæ incidatis, virtutem obedientiæ vos oportet fortiter retinere, qui nedum mandato ad hoc speciali compulsi, sed pro debito pastoralis officij voluntarij defendere tenemini ecclesiasticam libertatem, & murum pro domo Domini vos opponere ascendentibus ex adverso; ne si verbum Domini in ore vestro fuerit alligatum, & tamquam canes muti latrare non valueritis, seu potius nolueritis, ex illis effici videamini de quibus dicitur per Prophetam: *Filij Effrem intendentes arcum & mittentes sagittas suas, conversi sunt in die belli.* Pro iustitia quippe pugnare non est vobis aliquatenus formidandum; quia beati qui persecutionem patiuntur propter iustitiam, quoniam cum probati fuerint, accipient coronam vitæ. Si qua ergo vobis imminet adversitas propter ipsam, gaudendum est vobis potius quàm tristandū, Apostolorū exemplo, qui teste scriptura, *gaudentes ibant à conspectu concilij, quoniam digni sunt habiti contumeliam pro nomine Jesu pati;* eum gloriosum sit, non solum Episcopo, sed etiam cuilibet Christiano, si propter causam non turpem, sed in Domino commendabilem affligatur, apostolo Petro testante, qui dicit: *Nemo patiatur ut fur, sed si benefacientes & benedicientes molestiam sustinetis, hoc est gratia apud Deum.* Ecce pro defensione libertatis ecclesiasticæ iussio vobis imminet ut vestra obedientia nota fiat, & persecutio forsitan instat, ut patientia vestra proximis innotescat. Si quis itaque timet transgressor effici, obedientiam saltem meticulosam impendet; qui verò sperat de ipsa præmium, promeritoriam exhibebit eandem. Persecutio deinde, si qua fuerit, probationem vobis inducet, ut aliis ad exemplum vestra fortitudo proficiat, & præmium quidem conferet, ut quilibet juxta modum afflictionis mensuram retributionis acquirat. Proinde si causam Christi ex corde agitis, ipse virtutem & fortitudinem vobis dabit, ut divinum timorem præferentes humano, cœlestem Regem magis revereamini quàm terrenum, ipsumque cum illis qui sub ejus cubito manu adulatrice pulvillos consuunt non palpetis, & non solum in eo per quod auctori-

M